

Hvem passer på en stendød hares små unger?

For en uges tid siden havde masser af påskeharer travlt og alt det, de kunne gøre, med at gemme æg rundt omkring i blomsterkrukker, på græsplæner, i postkasser og hvor, de havde fantasi til at forestille sig, at børn og andre mennesker med barnesindet i behold, trods alt ikke havde fantasi til at lede.

Den her hare, som lå her i vejkanten den sidste påskedag, havde måske også været ude og aflevere æg til dem, der kunne gætte, hvem der havde sendt dem et gækkebrev. Eller til dem, som nogen bare syntes, havde fortjent at få sådan et æg.

Men lige nu lå den stille. Ikke bare fordi den tog sig et velfortjent hvil oven på påskens æggeanstrengelser.

Nej, den lå så helt stille, fordi den var død. Stendød og kørt over.

Uden liv og med blod over hele pelsen.

Hvis jeg nu var ude at gå en tur for mig selv, ville jeg have konstateret, at her lå en hare, der var død, og at den sikkert var blevet kørt over.

Jeg ville nok også synes, at det var ærgerligt, at den sikkert var løbet ud foran en bil. Og så ville jeg højst sandsynligt være gået videre og have tænkt på noget andet.

Men her på denne sidste påskedag lod det sig ikke gøre bare at konstatere, hvad der var sket for så at gå videre og tænke på noget andet.

Små børn- store spørgsmål

For med mig på gåturen var også to treårige.

Og som du nok ved, lader små mennesker i den alder sig ikke spise af med ingenting.

De undres over det, de ser og møder på deres vej.

De spørger. De undres. De taler. Og de vil have nogle svar, de kan bruge til noget.

Så havde jeg forsøgt at hale dem væk fra den stendøde hare, og ikke gidet forsøge at svare på deres spørgsmål, ville det være som at give dem stene for brød.

Og det går ikke.

Treårige spørger om meget. Også om mere, end hvad deres voksne altid kan svare på. Alligevel må vi lytte til deres spørgsmål, undres med børnene og svare dem så godt, vi kan. Og også somme tider sammen undres over, at der er noget, vi ikke kan finde svaret på.

Men det går ikke, at lade dem tumle med livets store spørgsmål alene.

For gør vi det, danner børnene sig deres egne forestillinger og fantasier, som, hvor mærkeligt, det end kan lyde, kan være værre end virkeligheden.

Deres fantasi løber nemt løbsk, hvis vi ikke taler med dem om det, de hører, ser og bliver bange for.

Derfor må vi tale med børnene og fortælle dem, hvad der sker. Naturligvis på en måde, der er tilpasset børnenes alder og udvikling.

”Hvorfor ligger den hare der, mormor?”

”Åh, det er så synd for den. Den bløder.”

”Hvem passer så på harens små børn nu, når deres mor er død?”

”Så græder de nok alle sammen.”

”Hvem skal så putte dens små børn i seng i aften?”

De talte lige ud af posen, de to. Og så græd de over den døde hares børn, der nu ikke kunne finde deres mor, fordi hun lå her i siden af vejen og var stendød. Kørt over og med blod over hele pelsen.

Vi måtte stå længe og se på den døde hare og snakke om det alt sammen.

Og om hvem, der nu tog sig af de små harebørn.

For det var jo især i deres sted, de satte sig, de to.

At blive forladt af en af dem, de selv elsker allermest i hele verden, og som altid skal passe på dem, ville være det værste, der kunne ske.

Og det er jo, det værste, der kan ske. At blive ladt helt alene tilbage, er noget af det værste, et barn kan tænke sig.

At blive ramt af sygdom og ulykke. At blive ladt helt alene tilbage. Det sker. Vi voksne ved det godt.

Frygt for terror

Da terroren for ikke mange dage siden igen ramte, blev vi så smerteligt mindet herom.

Vi må tale med børnene om det, de hører og ser. Også med de børn, der ser og hører om terroren.

De skal have svar på de spørgsmål, de er optaget af, og vi skal tale med dem om det, de er bange for.

Men som voksne må vi på samme tid berolige og fortælle, at det, der sker omkring terror, er helt unormale omstændigheder. At det, trods alt er meget, meget sjældent, at mennesker gør sådan i Danmark.

At vi synes, det er helt forkert. At mennesker hjælper hinanden og passer godt på hinanden. At politiet passer særligt godt på os og gør alt, for at det ikke sker igen. At folk i Danmark ikke vil have, at sådan noget sker.

Tag aldrig modet fra børnene

Uanset om det er mødet med en død hare, hvis harebørn græder efter deres mor, frygten for terror eller andre store spørgsmål, vores børn tumler med.

Ja, så er det vigtigste, tænker jeg, at huske på, at vi aldrig må tage modet fra børnene.

De skal tro og vide, at det stadig er godt at leve, og at de bliver passet rigtig godt på.

Uanset hvad, der sker på vejen i deres nære verden, i Danmark og verden.

Tilbage ved den stendøde hare, fik de to små mennesker og jeg talt om, at haren nu ville blive begravet, og at jeg troede, at den ville komme op i himlen og bo på en dejlig mark med andre søde harer.

Om aftenen, da de skulle sove, var den konstruktion selvfølgelig ikke tilstrækkelig.

Jo, for haren, der skulle være i himlen, måske.

Men: ” Jeg vil så gerne have, at haren skal komme tilbage til sine små børn.”

Åh, ja. Selvfølgelig. For i treåriges verden skal alle morharer være på plads hos deres børn.

Så naturligvis. Jeg havde næsten glemt det. Men det er sådan, det er.

Derfor måtte den døde hare selvfølgelig være en tudsegammel en. Mindst tusind år. Og tusindårige har ikke små harebørn.

Alle morharer må være hvor, de skal være. Hos deres harebørn.

Og så nytter det ikke meget med fine himmelmarker med andre søde harer.

Og skulle det værste alligevel ske.

Ja, så må svaret nok være, at der så altid og til enhver tid, er en anden eller flere harer, der passer så uendeligt godt på små harebørn.

Og således beroliget kunne de to små mennesker omsider lægge sig til at sove.

Med visheden om, at der, uanset hvad, altid er nogen, der passer på både dem og de små harebørn.